

Statin reduserer hjerte- og karrisiko hos nyretransplanterte

En norskledet studie viser at nyretransplanterte som behandles med fluvastatin får redusert risikoen for hjerte- og karsykdommer.

Nyretransplanterte pasienter har en flere ganger økt risiko enn bakgrunnspopulasjonen for å få hjerte- og karsykdommer. Etter nyretransplantasjon har pasientene mange av de tradisjonelle risikofaktorene for hjerte- og karsykdommer, bl.a. forhøyet LDL-kolesterol. En rekke store randomiserte kontrollerte studier har de siste ti årene vist at bruk av statiner til å senke kolesterol har resultert i redusert hjerte- og karrisiko i ulike populasjoner.

For et par år siden ble effekten av kolesterol med fluvastatin evaluert i en randomisert studie (ALERT, Assessment of Lescol in Renal Transplantation) (1). Etter en oppfølgingsperiode på 5–6 år var det en signifikant redusert forekomst av hjerteinfarkt og hjertedød på 35 %. Det kombinerte primære endepunktet som inkluderte koronar intervensjon i tillegg til hjertedød og -infarkt viste en ikke-signifikant reduksjon (17 %). Flere studier har vist at den gunstige effekten av å senke kolesterol blir mer uttalt etter 1–2 år med statinbehandling.

– På slutten av den opprinnelige studien registrerte vi at flere og flere pasienter ble satt på statinbehandling i strid med protokollen. Vi besluttet derfor å forlenge studien, slik at alle pasientene ble allokert til en åpen statinbehandling for ytterligere to år. Forlengelsen av ALERT-studien viste at fluvastatin reduserte LDL-kolesterol og reduserte forekomsten av alvorlige hjerte- og karsykdommer (2), sier overlege Hallvard Holdaas ved Medisinsk avdeling, Rikshospitalet.

– Det primære sammensatte endepunktet som bestod av hjerteinfarkt, hjertedød og koronarintervensjon ble redusert med 21 %, mens hjerteinfarkt og hjertedød ble redusert med 29 %. Dette er på linje med andre studier som har vist en risikoreduksjon av kardiale endepunkter på 9–37 %.

Hallvard Holdaas er førsteforfatter av studien som er et samarbeid mellom forskere fra ni land. Foto Foto- og videotjenesten, Rikshospitalet

Konklusjonen er at nyretransplanterte pasienter bør få tilbud om fluvastatinbehandling som standard, og behandlingen bør starte tidlig etter transplantasjonen, sier Holdaas.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Holdaas H, Fellström B, Jardine AG et al. Effect of fluvastatin on cardiac outcomes in renal transplant recipients: a multicentre, randomised, placebo-controlled trial. *Lancet* 2003; 361: 2024–31.
2. Holdaas H, Fellström B, Cole E et al. Long-term cardiac outcomes in renal transplant recipients receiving fluvastatin: the ALERT extension study. *Am J Transplant* 2005; 5: 2929–36.

www.tidsskriftet.no/
norskforskning

Ordforklaringer

Transplantasjonsrate: Antall transplantasjoner per million innbyggere. Norge har den høyeste nyretransplantasjonsrate i verden. I 2004 ble det transplantert 265 nyre, som tilsvarer 57,7 nyretransplantasjoner per million innbyggere. De tilsvarende tallene for Sverige er 41,3, Danmark 34,6 og Finland 37,8. I Europa har for eksempel England en transplantasjonsrate på 32,2, Frankrike 39,4 og Italia 37,7.

En viktig grunn til den høye transplantasjonsraten er at Norge har vært et foregangsland med bruk av levende givere. Levende givere er blitt benyttet i økende grad fra starten i 1969. I de senere år har andel levende givere vært omkring 40 % av transplantasjonene.

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert forskningsresultater i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

Ledende på nyretransplantasjoner

Rikshospitalet er det største senter for nyretransplantasjoner i Europa og blant de ti største i verden.

Transplantasjoner er definert som en prioritert oppgave for Rikshospitalet. Nyretransplantasjonsvirksomheten startet opp i 1969, og sykehuset er nå et av de ledende sentre med bruk av levende givere. Aktiviteten er høy både klinisk og forskningsmessig. Nyretransplantasjonsgruppen har publisert de største studiene i verden om behandling

og oppfølging av transplanterte. Resultatene har endret medisinsk behandlingspraksis, ikke bare i Norge, men i alle land hvor nyretransplantasjoner foretas. Den aktuelle studien er et samarbeid mellom de nordiske land samt Storbritannia, Belgia, Tyskland, Sveits og Canada, og er sponset av Novartis.